

Uitvoering JongLeren

En

VVE in 2014 en 2015

Inhoudsopgave

1. aanleiding	3
2. overzicht per speerpunt	
2.1. Harmonisatie en integratie van de voorschoolse Voorzieningen	5
2.1.1. Stand van zaken 2013	5
2.1.2. Focus voor 2014 en 2015	7
2.1.3. financieel overzicht van dit speerpunt	7
2.2 Versterken van educatief partnerschap en de zorgstructuur	8
2.2.1 Stand van zaken 2013	8
2.2.2. Focus voor 2014 en 2015	9
2.2.3. financieel overzicht van dit speerpunt	10
2.3. kiezen voor een gemeentelijke focus op de voorschoolse periode	11
2.3.1 Stand van zaken 2013	11
2.3.2. Focus voor 2014 en 2015	12
2.3.3. financieel overzicht van dit speerpunt	12
3. Totaaloverzicht van kosten en conclusies	
3.1. gebruikt budget in 2012 en 2013	13
3.2. verdeling van het budget 2014 en 2015	14
3.3. Conclusies	14

1. Aanleiding

In maart 2011 heeft de raad de nota Jongleren voor de voor- en vroegschoolse periode vastgesteld. Deze nota heeft een looptijd van vier jaar en zou in 2015 moeten worden herzien. Vanaf 2016 komt er vanuit het rijk een nieuw beleidskader voor- en vroegschoolse educatie (VVE), en de daarbij behorende middelen. Nog onbekend is hoe deze eruit zal zien. Daarom wordt er voor gekozen om niet halverwege 2014 een nieuw beleidskader aan de raad ter vaststelling aan te bieden, maar hiermee te wachten tot bekend wordt wat het rijk verder met de aanpak van (taal)achterstanden voor heeft. Gelet op de koers die de gemeente Lelystad en haar partners hebben ingeslagen en de goede vooruitgang die blijkens het inspectierapport van begin 2014 behaald zijn, biedt voortzetting van het huidige beleid en de daarop gebaseerde afspraken een goede basis voor het behalen van goede resultaten aan het einde van 2015.

Doelstelling van de huidige nota is bij te dragen aan de optimale (talent)ontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar en een zo goed mogelijk een doorlopende leerlijn tussen voorschool en primair onderwijs te creëren. De raad heeft daarbij als speerpunten vastgesteld:

1. Intensiveren van de harmonisatie en integratie van de voorschoolse voorzieningen
2. Versterken van educatief partnerschap en de zorgstructuur 0-4 jaar
3. Kiezen voor een gemeentelijke focus op de voorschoolse periode.

Met de betrokken partners rond VVE zijn prestatieafspraken gemaakt om de gezamenlijke ambitie waar te maken. De ambitie luidt:

“In 2015 stroomt 97% van de doelgroepkinderen zonder achterstand naar groep 3 van de basisschool.”

In de prestatieafspraken staat hoe we dit willen gaan concretiseren en meten. Per partner staan de verantwoordelijkheden en afspraken beschreven. De afspraken zijn vastgelegd in een document en op 14 november 2012 door alle betrokken partijen ondertekend.

De verdeling van de middelen die de gemeente van het ministerie van OCW ontvangt, is door de raad begin 2012 vastgesteld voor 2012 en 2013. Voor 2014 en 2015 dient wederom een verdeling te worden gemaakt. Deze uitvoeringsnota is bedoeld om de verdeling voor deze twee jaren vast te leggen.

Het betreft de verdeling van twee geldstromen (beiden vanuit het ministerie van OCW).

- De geormerkte middelen OAB (Onderwijs Achterstanden Beleid), voor 2014 en 2015 zal dat gaan om bedrag van respectievelijk € 1.664.061,- per jaar
- Daarnaast stelt het ministerie van OCW vanaf 2013 extra geormerkte middelen beschikbaar. Ook deze middelen moet de raad beschikbaar stellen. Het gaat om € 824.374 per jaar. Hierover zijn specifieke bestuursafspraken met het ministerie gemaakt.

De middelen die niet in het betreffende jaar besteed zijn, mogen worden gebruikt in daaropvolgende jaren. De eindverantwoording en -afrekening vindt in 2016 over de voorgaande jaren plaats. In 2015 moet het geld besteed zijn.

Beschikbare middelen 2014-2015	
Saldo januari 2014 (restant 2013)	1.367.388
OAB 2014	1.664.061
Extra 2014	824.374
OAB 2015	1.664.061
Extra 2015	824.374
totaal budget 2014 en 2015	6.344.258
reeds gebruikt	
Collegebesluit november 2013, extra inzet	-521.600
Besteedbaar 2014 +2015	5.822.658

* **Op hele cijfers afgerond**

2 Overzicht per speerpunt

2.1 Harmonisatie en integratie van de voorschoolse voorzieningen

Vanuit JongLeren gaat het om het bieden van regulier peuterspeelzaalwerk en VVE in de voorschoolse voorzieningen met Kaleidoscoop met daarbij de nodige aandacht voor taal. Ook de harmonisatie tussen de voorschoolse voorzieningen wordt hieronder verstaan.

2.1.1. Stand van zaken 2013

- *Hoog bereik voorschoolse voorzieningen*

Het is van belang doelgroepkinderen zo vroeg mogelijk binnen het VVE onderwijs onder te brengen, om maximaal te kunnen profiteren van het aanbod. Door SKL en het consultatiebureau zijn sluitende afspraken gemaakt over de toeleiding.

Het consultatiebureau heeft in 2013 412 kinderen van 2 tot 4 jaar geïndiceerd en doorverwezen naar een VVE peuterspeelzaal. Dit betreft 19% van het totaal aantal Lelystadse kinderen in deze leeftijdsgroep. Van deze 412 kinderen zijn er 345 kinderen toegeleid naar een voorschoolse voorziening. Dit betekent dat er in 2013 een bereik van 84% onder de VVE-goelgroepkinderen is gerealiseerd.

- *Financiële harmonisatie peuterspeelwerk en kinderopvang*

Begin 2014 heeft het kabinet een wetsvoorstel ingediend waarin het aangeeft met ingang van 2016 tot een eenduidige financiering van de peuteropvang te komen, via de kinderopvangtoeslag in het belastingstelsel. Deze toeslag zal gelijk zijn voor peuterspeelzaal en kinderopvang en zal worden bekostigd vanuit het Gemeentefonds. De gemeente zal verantwoordelijk blijven voor de opvang van kinderen van ouders zonder werk. De VNG heeft een tegenvoorstel gedaan, dat meer uitgaat van de ontwikkelingsmogelijkheden voor ieder kind, maar dit is door de minister van de hand gewezen vanwege het ontbreken van voldoende financieringsbronnen. De VNG heeft aangegeven dat het bevriezen van de huidige situatie vooralsnog de voorkeur verdient boven het invoeren van de regeling die het kabinet voorstelt.

Bij de kadernota 2012 heeft de raad een korting op het regulier peuterspeelzaalwerk opgelegd van € 50.000,-. Op reguliere peuterspeelzalen wordt een basisaanbod gerealiseerd welke het jonge kind voorbereid op de basisschool. Omdat regulier peuterspeelzaalwerk geen VVE aanbiedt (nota JongLeren) vind dekking plaats vanuit daarvoor gereserveerd gemeentelijk budget.

In lijn met de wens tot financiële integratie heeft het college in november 2013 de bijdrage per kind in twee stappen van een jaar verlaagd (van 785,- naar 718,50 naar 652,-), waarmee de bezuiniging wordt gerealiseerd. SKL heeft de ouderbijdrage verhoogd, gestaffeld naar het inkomen van de ouders.

- *Harmonisatie peuterspeelzaal en kinderopvang*

Ten einde een begin te maken met de harmonisatie van peuterspeelzaal en kinderopvang zijn in 2011 drie kinderdagverblijven met Kaleidoscoop gaan werken. De keuze van de kinderdagverblijven was ingegeven door de wijksamenstelling van de locaties (Waterwijk, Schepenwijk en Zuiderzeewijk). De gemeente heeft subsidie verstrekt voor de scholing van leidsters in het Kaleidoscoopprogramma. Een verdere doorvoering van VVE heeft op de kinderdagverblijven niet plaatsgevonden. Het draagvlak daarvoor viel weg bij de verlaging van de kindertoeslagregeling in het belastingstelsel per 1 januari 2012, waardoor de ouderbijdrage omhoog is gegaan. De netto-uurprijs voor de ouders steeg fors, waardoor de voorziening voor menig een en met name voor ouders van doelgroepkinderen, te duur werd. Bovendien veroorzaakte de economische crisis en een geboorteafname een vermindering van de behoefte aan opvangmogelijkheden. Daarnaast bleek dat er op de kinderdagverblijven

onvoldoende invulling kon worden gegeven aan de andere voorwaarden die aan VVE worden gesteld (2 leidsters op 8 kinderen, minimaal 4 dagdelen aanwezig, gebruik kindvolgsysteem, beredeneerd handelen). Van echte VVE kinderdagopvang kan dan ook niet worden gesproken; onder de huidige omstandigheden is het niet mogelijk VVE uit te voeren op de kinderdagverblijven. Als alternatief voor het VVE-'proof' maken van kinderdagverblijven wordt in het kader van de harmonisatie peuterspeelzaalwerk en kinderdagopvang uitwisseling van doelgroepkinderen gestimuleerd. Dit houdt in dat de kinderen met een VVE indicatie die nu bij een kinderdagverblijf zitten vier dagdelen per week naar een VVE peuterspeelzaal gaan. Zo krijgen deze kinderen de mogelijkheid om te profiteren van het VVE aanbod terwijl ze wel de hele dag worden opgevangen. De VVE uitwisseling dient verder te worden uitgewerkt in een plan van kinderdagverblijf en peuterspeelzaal gezamenlijk.

In 2013 zijn een kinderdagverblijf en een peuterspeelzaal in de Zuiderzeewijk samengevoegd; de peuters worden in één groep opgevangen. Hier is, vooruitlopend op de ontwikkeling naar een integraal kindcentrum in de wijk (verwachte start in januari 2015), een eerste stap naar fysieke en inhoudelijke harmonisatie gezet.

De wens om te komen tot (virtuele) kindcentra wordt vormgegeven door een nauwe samenwerking tussen het primair onderwijs en SKL. In een drietal MFA's bestaat er geen fysieke barrière en is de wisselwerking het sterkst aanwezig. Het initiatief voor de vorming van Integrale Kindcentra¹ zoals het kabinet voorstaat, ligt in handen van het primair onderwijs. Een poging om tot een stadsbrede visie te komen heeft geleid tot overeenstemming over een aantal uitgangspunten; de scholen kunnen op basis hiervan aan de slag met het daadwerkelijk vormen van integrale kindcentra. Wanneer bekend is hoe de financiering en integratie van kinderopvang en peuterspeelzalen er in de toekomst gaat uitzien, zal worden bekeken hoe de ondersteuning van het taalonderwijs door middel van de VVE subsidie en de subsidie voor Brede School kan worden ingezet om de vorming van integrale kindcentra te bevorderen.

In dit kader zou het goed zijn om ruimte te bieden aan een samenwerkingsinitiatief van stichting SchOOL en SKL. Dit initiatief betreft organisatievormen van oudste peuters en jongste kleuters waarbij aantoonbaar op organisatorisch, pedagogisch en didactisch terrein op twee of meer dagdelen per week intensief wordt samengewerkt door zowel een leraar van de basisschool als een pedagogisch medewerker.

- *Bereik 80%*

De diverse maatregelen die zijn ingezet om het bereik te verhogen heeft zijn vruchten afgeworpen en de doelstelling van een bereik van 80% is ruim gehaald. Dit is uiteraard goed nieuws en door verdere intensivering van de maatregelen streven wij ernaar dit bereik nog verder te vergroten.

Als gevolg van de financiering van kinderopvang via het belastingstelsel is in 2013 een wachtlijst voor peuterspeelzaalwerk ontstaan. Bij de plaatsing kregen doelgroepkinderen weliswaar voorrang, maar om hen zo snel mogelijk geplaatst te krijgen is in 2013 een extra peuterspeelzaal (Speelkajuit) VVE geworden.

Vanuit het armoedebeleid vindt een actieve toeleiding plaats voor kinderen van ouders zonder werk of in een re-integratietraject. Tevens kunnen ouders met een minimuminkomen een vergoeding krijgen voor VVE peuterspeelzaalwerk. Het voorstel is hiervoor hetzelfde bedrag te blijven opnemen als in de voorafgaande jaren.

¹ Integrale kindcentra (IKC) zijn ongedeelde voorzieningen met passende opvang en onderwijs voor elk kind. In een integraal kindcentrum kunnen kinderen de hele dag terecht om te spelen, te leren, te ontdekken en te ontspannen. Het kindcentrum gaat verder dan de brede school. Met als grootste en belangrijkste verschil dat het hier niet gaat om een samenwerking tussen verschillende organisaties, maar dat er gewerkt wordt vanuit één gezamenlijke pedagogische en educatieve visie. Er is sprake van één organisatie met één aansturing, één team en één aanspreekpunt voor de ouders.

2.1.2 Focus voor 2014 en 2015

1. Blijven aanbieden regulier PSZwerk

Vanuit het gemeentelijk budget wordt een basisaanbod voor peuterspeelzaalwerk gefinancierd voor die peuterspeelzalen die geen VVE aanbieden. Het gaat hier om een bedrag van € 718,50 in 2014 per kindplaats en € 652,- in 2015. Uitgaande van 377 reguliere kindplaatsen komt dit neer op een bedrag van € 270.875,- in 2014 en € 245.804,- in 2015.

2. Het aanbod voor de beide pluspeuterspeelzalen (voor kinderen met fysieke, motorische of sociaal-emotionele beperking) blijft noodzakelijk als aanvulling op het reguliere aanbod.

Er zijn twee pluspeuterspeelzalen die een aanvullend subsidiebedrag ontvangen vanuit het gemeentelijke budget. Het gaat om Muizefant (20 kindplaatsen) en het Opstapje (27 kindplaatsen). Hiervoor blijft vanuit het gemeentelijk budget een bedrag van €113.269 euro in 2014 en 2015 beschikbaar.

3. VVE op peuterspeelzalen

De peuterspeelzalen die VVE aanbieden worden bekostigd vanuit de rijksbijdrage en ontvangen € 3378,- per kindplaats. Met de uitbreiding van het aantal plaatsen bij Speelkajuit zijn er 339 VVE kindplaatsen.

4. Verhogen bereik

Kinderen van ouders in een re-integratietraject worden actief toegeleid naar VVE. Ook is het mogelijk dat ouders met een minimuminkomen de VVE peuterspeelzaal financieel vergoed krijgen. Hiervoor is eenzelfde bedrag als voorgaande jaren uitgetrokken. Om ervoor te zorgen dat het bereik nog groter wordt, kunnen kinderen met een VVE indicatie binnen kinderdagverblijven voor vier dagdelen worden opgevangen in een VVE peuterspeelzaal. Hiervoor zal een bedrag van €200.000,- per jaar beschikbaar gesteld worden. Verdere afspraken over wel of geen eigen bijdrage van de instellingen en de inhoudelijke ambities worden nog gemaakt.

5. Verdere harmonisatie

In het kader van verdere harmonisatie speelt de ontwikkeling van IKC's een grote rol. Om de IKC vorming verder te stimuleren, met name op het gebied van samenwerking, worden samenwerkingsinitiatieven die leiden tot de (netwerk) vorming van IKC's (gedeeltelijk financieel) ondersteund. Het uiteindelijke doel is te komen tot Integrale kindercentra (IKC). IKC's zijn ongedeelde voorzieningen met passende opvang en onderwijs voor elk kind, waar kinderen de hele dag terecht kunnen om te spelen, te leren, te ontdekken en te ontspannen, en waarbij er sprake is van één organisatie met één aansturing, één team en één aanspreekpunt voor de ouders. Een goede eerste aanzet hiervoor is te komen tot samenwerking tussen verschillende organisaties, waarbij gewerkt wordt vanuit één gezamenlijke pedagogische en educatieve visie. Om verdere harmonisatie, die past in deze visie mogelijk te maken, wordt een bedrag van € 150.000,- gereserveerd.

2.1.3. Financieel overzicht van dit speerpunt

A.	Harmonisatie en integratie	2014	2015
1	Peuterspeelzaalwerk*	*270.875	*245.804
2	Pluspeuterspeelzaalwerk*	*113.269	*113.269
3	VVE op peuterspeelzalen	898.548	898.548
4	Verhogen bereik	200.000	200.000
5	Verdere harmonisatie	150.000	150.000
	Totaal	1.632.692	1.607.621
	Totaal VVE	1.248.548	1.248.548

* Deze bedragen vallen binnen het budget 'peuterspeelzaalwerk'. Dit budget wordt financieel gedekt vanuit het gemeentefonds en niet vanuit de VVE Rijksfinanciering omdat het om regulier peuterspeelzaalwerk gaat.

2.2 Versterken van educatief partnerschap en de zorgstructuur

Vanuit JongLeren wordt ingezet op het versterken van het educatief partnerschap met ouders en het versterken van de (interne) zorgstructuur tot 4 jaar.

2.2.1. Stand van zaken 2013

- *Investerings in de kwaliteit van de VVE peuterspeelzalen*

Alle leidsters op zowel de VVE peuterspeelzalen als de drie eerdergenoemde VVE kinderdagverblijven zijn getraind in het werken met Kaleidoscoop. Daarnaast zijn de leidsters op de VVE peuterspeelzalen getoetst en worden geschoold om het vastgestelde taalniveau te bereiken. Het scholingstraject wordt medio 2014 afgerond. Er is ondersteuning van Hbo'ers op alle groepen aanwezig. Een leerkracht van de Optimist is met ingang van het schooljaar 2012/2013 op de Piraat gaan werken, vier dagdelen per week. Op 4 peuterspeelzalen is een educatief begeleider aanwezig en voor de overige VVE-zalen worden educatief adviseurs ingezet. Hiermee wordt niet alleen de kwaliteit van het VVE-aanbod vergroot, maar ook die van het individueel pedagogisch handelen, het versterken van de doorgaande lijn naar het basisonderwijs en wordt de ouderbetrokkenheid gestimuleerd.

- *Extra aandacht voor taalontwikkeling*

Verteltassen, uitgevoerd door de IJsselgroep is in 2014 met een aantal scholen uitgebreid. Boekenpret loopt heel goed, met het bereik op alle peuterspeelzalen heeft het project een totale dekking. Voor Voorleesexpress is zoveel belangstelling dat er zelfs wachtlijsten moeten worden weggewerkt. Op deze manier is een sterk aanbod voor taalontwikkeling gerealiseerd, waarbij ook nadrukkelijk de rol van ouders wordt versterkt om thuis aan het taalniveau van de kinderen te werken. Om de verwijzers van geïndiceerde VVE kinderen naar deze projecten te ondersteunen wordt een website gerealiseerd die alle informatie bevat over de scholingsmogelijkheden op het gebied voor taal (Taal geeft Vleugels). Hiervoor is eenmalig een subsidie aan FlevoMeer Bibliotheken verstrekt. Binnen het project MIM (moeders informeren moeders) van het consultatiebureau maakt de mogelijkheid om thuis aan taalontwikkeling te werken nadrukkelijk onderdeel uit van de gespreksonderwerpen die met (nieuwe) moeders ter sprake wordt gebracht.

- *Versterken van de zorgstructuur*

Tussen SKL en Icare zijn sluitende afspraken gemaakt over de toeleiding, die aansluiten bij de zorgstructuur in het primair onderwijs. Ten behoeve van een goede interne zorgstructuur zijn voldoende pedagogische specialisten aanwezig die rouleren over de groepen. Zij ondersteunen de leidsters bij signalering van specifieke ondersteuningsbehoefte van peuters en bij het versterken van hun handelen. Ze zijn ter ondersteuning en advisering bij vragen die de leidsters hebben. Samen met de leidinggevendenden zijn de leiders in staat om zelfstandig de route van vroegsignalering af te leggen. De pedagogisch specialist ondersteunt hen daarin. Wanneer de benodigde inzet buiten de expertise van de SKL valt, dan wordt de stap naar externe partijen gemaakt. Op dat moment krijgt de pedagogisch specialist meer een rol als procescoördinator richting die externe partij.

SKL stelt een logopedist aan, die op de VVEpeuterspeelzalen de peuters screent en advies geeft aan leidsters, ouders en basisscholen. Daarnaast krijgt de logopedist een actieve rol in het organiseren van ouderbijeenkomsten gericht op taalstimulering. Samen met het consultatiebureau wordt een spreekuur opgezet, waarnaar de wijkverpleegkundige gaat verwijzen. Ook daar is screenen en adviseren het doel.

- *Versterken van educatief partnerschap met de ouders*

Zowel in het PO als op de voorschool wordt gewerkt vanuit een op maat gemaakt aanbod om de ouderbetrokkenheid te versterken. Bij iedere intake wordt een huisbezoek afgelegd. De huisbezoeken leveren veel extra informatie op en ouder en kind voelen zich sneller thuis op de zaal als de leidster bij hen thuis langs is geweest.

Bij basisschool De Vuurtoren zijn goede resultaten behaald met het inzetten van een extern begeleidster die de ouderbetrokkenheid stimuleert, door zowel ouders als leerkrachten te coachen. Zij is op de school aanwezig en stimuleert leerkrachten en ouders in de communicatie en de mogelijke inzet van talenten van de ouders binnen de school.

- *Verder ontwikkelen van monitoring*

In 2013 is een aanvang gemaakt met de monitoring van de VVE kinderen. De resultaten zullen deel gaan uitmaken van de onderwijsmonitor, en zijn betrokken in deze nota.

2.2.2 Focus voor 2014 en 2015

6. *Blijven inzetten op bevorderen taal en lezen*

In JongLeren staan diverse programma's genoemd die worden uitgevoerd om de ontwikkeling van de kinderen in de voorschoolse periode in het algemeen, en de taalontwikkeling in het bijzonder te versterken. Het inzetten op taal is van groot belang om achterstanden te voorkomen. Zo wordt het lezen en de taalontwikkeling extra gestimuleerd, zowel thuis als in de peuterspeelzaal en op school, zoals bijvoorbeeld door de VoorleesExpress. Hiermee wordt het reguliere aanbod versterkt, evenals de rol van ouders hierbij. Hiervoor is een bedrag geraamd van € 175.000,-.

Observatie op de groepen levert een directe signalering van taalproblemen op; er kan snel worden ingegrepen. Tevens is er ruimte voor het consulteren van de logopedist. Voor deze inzet is een bedrag nodig van € 75.000,-.

7. *Versterken educatief partnerschap ouders*

Op alle VVE peuterspeelzalen vinden huisbezoeken plaats. Voor continuering hiervan is een bedrag van € 75.000,- nodig.

Vanuit de peuterspeelzalen, het onderwijs en de projecten die zijn ingezet om de taalontwikkeling te versterken wordt aangegeven dat de ouderbetrokkenheid, met name gericht op de doelgroep, verder verbeterd dient te worden, maar dat de eigen mogelijkheden daartoe beperkt zijn, omdat de inzet al enorm hoog is. Het inzetten van externe capaciteit zoals nu als pilot bij basisschool De Vuurtoren gebeurd is om de ouderbetrokkenheid te bevorderen, kan ook bij andere scholen plaatsvinden. Hiervoor wordt een bedrag geraamd van € 100.000,-. Voorwaarde voor het inzetten van deze middelen is dat met de betreffende school ook de voorschool meedoet aan het project, zodat continuïteit in de doorgaande lijn wordt bevorderd. Tevens moet inzicht worden geboden in hoe de ouderbetrokkenheid wordt bestendigd na beëindiging van het project op de betreffende school. Bij een grotere vraag dan de middelen toestaan, zal worden geselecteerd aan de hand van het percentage doelgroepkinderen op de betreffende school.

Volgens de inspectie van het Rijk zijn er verbeterpunten op het gebied van ouderbetrokkenheid in Lelystad. Met name de definitie van de ouderpopulatie en een hierop aangepast ouderbetrokkenheidsbeleid van de scholen. Daar de ouderpopulatie per school kan verschillen is ouderbetrokkenheid een kwestie van maatwerk. Om scholen hierin te ondersteunen kunnen projecten in dit kader onder bepaalde voorwaarden (zie bijlage beleidsregel ouderbetrokkenheid VVE) worden ingediend ter financiering. Wat in ieder geval een belangrijke voorwaarde is, is dat er bij ouderbetrokkenheidsprojecten uitgegaan wordt van de eigen kracht van ouders en hoe deze wordt geborgd. Deze voorwaarden sluiten goed aan bij het uitgesproken belang uit het coalitieakkoord welke stelt dat: *"Bij onderwijsachterstanden worden de ouders uitdrukkelijk betrokken om ze bewust te*

maken van hun verantwoordelijkheid en zo nodig te ondersteunen". Dit belang wordt door de schoolbesturen onderkend. Hiervoor wordt een bedrag van €272.781,- gereserveerd.

8. Scholing leidsters en leerkrachten onderbouw

Scholing van nieuwe leidsters en bijscholing van leidsters en leerkrachten in de onderbouw die zich al bekwaamd hebben in het werken volgens de VVE eisen blijft noodzakelijk. De kosten hiervoor worden geraamd op € 20.000,- voor de peuterspeelzaalleidsters en voor de leerkrachten uit de onderbouw € 60.000,-.

9. Ondersteuning VVE instellingen

Op de peuterspeelzalen zijn er twee leidsters op elke groep van 16 kinderen. De leidsters worden ondersteund door een educatief begeleid en/of een educatief adviseur (zie inzet HBO'ers), hierdoor is er zowel genoeg aandacht voor het verhogen en borgen van de kwaliteit als wel voor de ontwikkeling van de kinderen. Binnen het primair onderwijs is de situatie significant anders wanneer het gaat om groepsgrootte en ondersteuning. De groepen zijn vaak twee keer zo groot en de onderbouw leerkrachten hebben niet overal ondersteuning. Om de kwaliteit van het VVE programma en de ontwikkeling van het kind te waarborgen worden bij VVE scholen onderwijsassistenten ingezet. Deze maatregel sluit tevens goed aan op het uitgangspunt vanuit het raadsprogramma om het inzetten van onderwijsassistenten bij VVE-instellingen te stimuleren

Een bedrag van €200.000,- wordt hiervoor gereserveerd. Hoe dit bedrag zo efficiënt mogelijk kan worden ingezet zal onderwerp van bespreking met de VVEscholen zijn.

10. Inzet van Hbo'ers in de voorschoolse periode

Inmiddels zijn vier Hbo'ers aan de slag, waarmee het handelingsgericht werken en het berekend aanbod wordt versterkt. De Hbo'ers bezoeken de peuterspeelzalen regelmatig en ondersteunen en coachen de leidsters. Bij peuterspeelzaal de Piraat wordt een leerkracht van basisschool de Optimist ingezet in de voorschoolse periode. Dit bevordert de doorgaande leerlijn. Voor deze inzet is een budget van €110.000,- nodig

11. Sluitende aanpak Icare (consultatiebureau) en SKL

De indicatie wordt gedaan door Icare. Ouders met peuters die dat nodig hebben worden actief toegeleid naar een VVE peuterspeelzaal. Daarnaast werkt de wijkverpleegkundige samen met de peuterleidsters, welke worden ondersteund door de pedagogische specialisten, in de voorschoolse periode als het gaat om zorgsignalen rond peuters. Met de komst van pedagogische ondersteuners is de interne zorgstructuur rond peuterspeelzalen ook verder versterkt. Om dit in 2014 en 2015 voort te zetten is een budget van € 70.000,- nodig.

12. Monitoring

Monitoring vindt plaats in aansluiting bij de onderwijsmonitor.

2.2.3 Financieel overzicht van dit speerpunt

B	Educatief partnerschap en zorgstructuur	2014	2015
6	Bevorderen taal en lezen, samen met ouders	250.000	250.000
7	Educatief partnerschap ouders	447.781	447.781
8	Scholing (en screening taal)	30.000	50.000
9	onderwijsassistentie VVE instellingen	200.000	200.000
10	Hbo'ers	110.000	110.000
11	Sluitende aanpak Icare en SKL	70.000	70.000
12	monitoring	20.000	20.000
	TOTAAL	1.127.781	1.147.781

Kiezen voor een gemeentelijke focus op de voorschoolse periode

Vanuit JongLeren gaat het hierbij om de focus op de voorschoolse periode, met een overgangperiode voor scholen, het versterken van de doorgaande lijn en inzetten op de schakelklas. Juist van investeringen in de voorschoolse periode wordt op de langere termijn een hoog rendement verwacht.

2.3.1. Stand van zaken 2011

- *Prestatieafspraken met schoolbesturen*

Met SKOFV, St.SchOol en SCPO zijn prestatieafspraken gemaakt. Centraal staat de afspraak dat in 2015 97% van de doelgroepkinderen zonder achterstand naar groep 3 van de basisschool stroomt.

Met het primair onderwijs zijn daarnaast nog andere lokale afspraken gemaakt.

Door alle scholen wordt aangegeven dat een score van 97% niet wordt gehaald. Van meet af aan is door hen aangegeven dat dit niet realistisch was; om de ambitie hoog te houden is desalniettemin vastgehouden aan 97%. Van verschillende zijden, waaronder door de onderwijsinspectie, wordt geadviseerd met het ministerie van onderwijs te praten over bijstelling van de ambitie en deze te houden op een score die overeenkomt met het gemiddelde van de Cito-toetsing (ca 60% scoort een voldoende). Dit betekent niet dat we een hogere score moeten loslaten, maar voor 2015 lijkt meer dan het gemiddelde niet haalbaar. Voor de jaren daarna kan in overleg met de partners worden gekeken hoe toch ingezet kan worden op een hoger eindresultaat met 97% als stip op de horizon.

De oorspronkelijke overlegstructuur is aangepast; de werkgroep is opgeheven. De bestuurlijke afstemming tussen gemeente en het onderwijs vindt plaats in de stuurgroep Talentontwikkeling. Het management van het onderwijs, peuterspeelzalen de schilpartners ontmoeten elkaar in de Adviesgroep 0-6 jaar. Hier wordt de voortgang bewaakt en worden zaken concreet opgepakt, voorbereid en uitgewerkt. Hierdoor vindt meer uitwisseling plaats op het gebied van educatief partnerschap, deskundigheidsbevordering en de doorgaande lijn.

- *Versterken van de doorgaande lijn*

Er wordt gewerkt met een digitaal overdrachtsdocument. Begin 2014 is er een overleg geweest op initiatief van SKL en St. SchOOl waarin overleg is geweest over het verbeteren van de overdracht. Er zijn goede afspraken gemaakt, maar directe communicatie tussen leerkrachten en peuterleidsters blijkt de sleutel voor een succesvolle overdracht, waarbij kinderen die dat nodig hebben zonder onderbreking als VVE kind doorgaan in de vroegschool. Voor de regiegroepen die op de scholen gevormd worden (waarbinnen het ouderbeleid vorm krijgt), worden de teamleiders van SKL uitgenodigd.

- *Investeren in extra taalonderwijs door Schakelklas voor Kleuters*

Extra ondersteuning van leerlingen in de leeftijd van 4 en 5 jaar met een taalachterstand wordt geleverd in de vorm van schakelklassen. Hiervan wordt goed gebruik gemaakt. Het budget dat beschikbaar was, was echter niet voldoende. Eind 2013 is besloten eenmalig een extra budget ter beschikking te stellen voor die leerlingen die een taalachterstand hebben, maar net niet zoveel dat zij volgens de gehanteerde citonorm extra ondersteuning kregen.

2.3.2. Focus voor 2014 en 2015

13. Inzetten op behoud van VVE scholen met een VVE programma

In JongLeren is benadrukt dat de primaire verantwoordelijkheid voor de gemeente ligt in de voorschoolse periode. Hoe eerder jonge kinderen worden bijgestaan in de taalvaardigheid, hoe groter het rendement op de lange termijn is. Daarnaast blijft het belangrijk dat deze ondersteuning in de vroegschoolse periode wordt gecontinueerd. Voorgesteld wordt daarom om ook in 2014 en 2015 middelen te blijven inzetten voor VVE op de bestaande VVEscholen. De programmakeuze voor de scholen is vrij, mits zij voldoen aan de VVE eisen. Met de afzonderlijke scholen zijn resultaatafspraken gemaakt om de 97% te halen, maar, zoals gezegd, dat is niet realistisch.

14. Doorlopende lijnen blijven belangrijk

De informatieoverdracht van voor- naar vroegschool vindt plaats volgens een daartoe opgesteld protocol, met een digitaal overdrachtsformulier. Voor VVEkinderen vindt een ‘warme overdracht’ plaats.

Doordat de voorwaarde dat alle scholen 1 VVEprogramma gebruiken is losgelaten, is de inhoudelijke aansluiting en het aanbod van VVE minder vanzelfsprekend. Voor- en vroegschool moeten hierover afspraken maken en naar aansluiting zoeken. SKL en St. SchOOI hebben het voortouw genomen om deze aansluiting te vinden. De contacten lopen goed. Met Al Ishaan zijn de gesprekken over de inhoudelijke aansluiting net begonnen en met SKOFV en SCPO verlopen de gesprekken minder soepel. Zo moet er deels overkoepelend, maar deels ook per lokatie worden gezocht naar de juiste afstemming, hetgeen nogal wat tijd en inzet vraagt. Het besef dat er tot afstemming moet worden gekomen stijgt echter wel. SKL streeft ernaar om de afstemming vanuit een gelijkwaardige positie te doen, zodat bij de overdracht de bevindingen van de peuterleidsters serieus worden meegenomen.

15. Behouden schakelklas voor 4 en 5 jarigen

Het blijft van belang om kinderen met een taalachterstand in de vroegschool extra begeleiding van 2 maal per week aan te bieden. Voor de nieuwkomers vanaf groep 3 blijft het een schoolbestuurlijke verantwoordelijkheid passend onderwijs te bieden en gebruik te maken van de middelen van het ministerie.

2.3.3. Financieel overzicht van dit speerpunt

C.	Budget gemeentelijke focus	2014	2015
13	VVE op scholen	300.000	300.000
14	Doorlopende lijnen	5.000	5.000
15	Schakelklas NT2	220.000	220.000
	Totaal	525.000	525.000

3. Totaaloverzicht van kosten en conclusies

3.1 Gebruikt budget in 2012 en 2013

Niet alle middelen die in 2012 en 2013 beschikbaar waren zijn in die jaren daadwerkelijk benut voor het versterken van de taalontwikkeling van kinderen. In deze jaren werden plannen gemaakt om de prestatieafspraken te verwezenlijken; de uitvoering – waarvoor de budgetten bedoeld zijn – vond daarna plaats. De begrote en werkelijk uitgegeven bedragen zien er als volgt uit:

		Uitgave 2012	Begroot 2012	Uitgave 2013	Begroot 2013
A	Harmonisatie en integratie	1.359.952	1.591.029	1.502.696	1.697.792
B	Educatief partnerschap en zorgstructuur	415.003	610.000	412.394	760.000
C	Gemeentelijke focus op de voorschool	314.522	530.000	524.888	525.000
	Totaal		2.731.029		2.982.792

Toelichting bij de verschillen:

2012

Harmonisatie en integratie

- minder kinderen dan begroot hebben gebruik gemaakt van de reguliere voorziening
- Toeleiding vanuit WIZ is maar voor 1/8^e deel benut
- Aan 'verdere harmonisatie' zijn geen middelen besteed

Educatief partnerschap en zorgstructuur

- Logopedie is nauwelijks vanuit vve middelen ondersteund
- Verteltassen heeft zich beperkt tot de pilot met drie zalen (uitbreiding in 2013)
- Screening en scholing van de leidsters heeft in 2013 plaatsgevonden
- Een HBO'er is pas in 2013 gekomen

Gemeentelijke focus

- De VVEscholen hebben slechts een derde van het budget opgevraagd.

2013

Harmonisatie en integratie

- minder kinderen dan begroot hebben gebruik gemaakt van de reguliere voorziening
- Toeleiding vanuit WIZ is maar voor 1/8^e deel benut
- Aan 'verdere harmonisatie' zijn geen middelen besteed

Educatief partnerschap en zorgstructuur

- Logopedie is nauwelijks vanuit vve middelen ondersteund
- Screening en scholing van de leidsters moet nog worden betaald; is wel gestart
- Het budget voor huisbezoeken is verhoogd, maar slechts voor een kwart benut.

3.2. Verdeling van het budget 2014 en 2015

Samenvattend betekenen bovenstaande ambities op de drie speerpunten het volgende voor het budget 2014 en 2015:

		2014	2015
A.	Harmonisatie en integratie		
1	<i>Peuterspeelzaalwerk*</i>	<i>*270.875</i>	<i>*245.804</i>
2	<i>Pluspeuterspeelzaalwerk*</i>	<i>*113.269</i>	<i>*113.269</i>
3	VVE op peuterspeelzalen	898.548	898.548
4	Bereik verhogen	200.000	200.000
5	Verdere harmonisatie	150.000	150.000
	Totaal(VVE)	1.248.548	1.248.548
B.	Educatief partnerschap en zorgstructuur		
6	Bevorderen taal en lezen, samen met ouders	250.000	250.000
7	Educatief partnerschap ouders	447.781	447.781
8	Scholing (en screening taal)	30.000	50.000
9	Ondersteuning VVE instellingen	200.000	200.000
10	Hbo'ers	110.000	110.000
11	Sluitende aanpak Icare en SKL	70.000	70.000
12	Monitoring	20.000	20.000
	Totaal	1.127.781	1.147.781
C.	Budget gemeentelijke focus		
13	VVE op scholen	300.000	300.000
14	Doorlopende lijnen	5.000	5.000
15	Schakelklas NT2	220.000	220.000
	Totaal	525.000	525.000
	Totaal investeringen A, B en C	2.901.329	2.901.329
	Restant 2013	1.367.388	
	Budget 2014-2015	6.344.258	
	Reeds besteed Collegebesluit november 2013	-521.600	
	Budget 2014+2015	5.822.658	

* Daar deze bedragen buiten de dekking van de VVE middelen vallen zijn ze niet meegenomen in het totaal.

3.3 Conclusies

De centrale doelstelling van de nota Jongleren om bij te dragen in de optimale (talent)ontwikkeling van kinderen van 0-4 jaar en zo goed mogelijk een doorlopende leerlijn met het primair onderwijs creëren, wordt door de veertien maatregelen uit hoofdstuk 2 verder vormgegeven in de laatste twee jaren van de VVE maatregel vanuit het onderwijsachterstandenbeleid. Er is al heel veel werk verzet en er is al veel bereikt door de inspanning van de betrokken partners in de kinderopvang, het onderwijs en de projecten daaromheen. De hoge ambitie van 97% zonder taalachterstand naar groep 3 wordt echter niet haalbaar geacht. Dat neemt niet weg dat alle betrokkenen vinden dat onverminderd inzet moet worden gepleegd op het verstevigen van de taalontwikkeling.

De zaken die met de nota JongLeren zijn ingezet, worden daarom voortgezet en er is bovendien ruimte voor een aantal intensivering op het gebied van educatief partnerschap ouders en harmonisatie. De prestatieafspraken blijven leidraad bij de inspanningen.